

Előfizetési ár:

Egész évre	--- 4 K.
Fél évre	--- 2 K.
Negyed évre	--- 1 K.
Egyes szám	--- 20 f.

AZ ERDŐ

Hirdetések

egy hasábos garmondszedés milliméter soronként 10 állérral, táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfaj szedés másfélzetres egységárral számítatik. — Az egész oldal négy hasab széles.

Szerkeszti:

BALOGH ERNŐ

m. kir. erdőtanácsos.

Erdészeti és vadászati szaklap kisebb erdők birtokosai és kezelői, erdészeti altisztek, erdőőrök és vadőrök részére.

TULAJDONOS ÉS KIADÓ AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET.

Előfizetőknek az álláskezeslet és kínálat rovata rövid közlésekre díjtalanul áll rendelkezésre.

Az előfizetési ár «Az Erdő» kiadóhivatala címén Budapest, V., Alkotmány-utca 6. szám alá küldendő. Ide intézendők a lap szétküldésére vonatkozó reklamációk is.

A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok stb.) «Az Erdő» szerkesztőségéhez, Budapest, V., Zoltán-utca 16. sz. intézendők. Kéziratok vissza nem adatnak.

«Az Erdő» munkatársai megfelelő írói tiszteletdíjban részesülnek, a melyet a szerkesztőség évnegyedenként utalványoz. A lap után netalán származó tiszta jövedelem teljes összegében az Orsz. Erdészeti Egyesület által kezelt oly alap javára fordítatik, a mely — később meghatározandó módon — e lapra előfizető erdészeti altisztek, erdő- és vadőrök javára fog szolgálni.

TARTALOM

- Járásai erdészeti altisztek mozgalmá.
 Hangyák, mint csemete-pusztítók. (Orbán Imre.)
 A töltött fegyver. (Sz. F.)
 A nitro porok káros hatása a fegyveresövekre és annak megakadályozása. (Fekete Antal.)
 Gazdasági tanácsadó: Takarmánytők eltartása. — Zöldségfélék elrakása. — Hogyan édesedik el a megfagyott burgonya.
 Különfélék: Névváltoztatás. — Vidrafogás. (Árovcis Antal.) —
 A szőrmefélék olesóbodása. — Nyugdíjbiztosítás. — Időjelzés.
 Változások az erdészeti szolgálat köréből.
 Előfizetési díjak nyugtázása.
 Szerkesztői üzenetek.
 Tárca. Régi mese. (Dánielné Tengyel-Laura.)

Járásai erdészeti altisztek mozgalmá.

A járási erdészeti altisztek november hó 1-én Papp János balatonfüredi járási főerdőr összehívására gyűlésre jöttek össze Budapesten, hogy a járási erdőri intézmény államosítása iránt indítandó mozgalom módzatait megbeszéljék. A gyűlésre az országnak legtöbb vármegyéjéből jöttek kiküldöttek, a kik elnökül Papp Jánost (Balatonfüred), jegyzöül Laczkovics Ferenczet (Ótura, Nyitra m.) választották. Az elnöklő Papp János ismertette a mozgalom célját s eddigi eredményeit. Rövid három hét alatt közel száz járás altiszti kara bejelentette nála a mozgalomhoz való csatlakozását. Majd felolvastatta az általa készített s a kormányhoz intézendő feliratot, a melyhez többen szóltak hozzá, a kik különösen a járási erdészeti altisztek szánalmas sorsát s tarthatatlan helyzetét ecsetelték a valóságnak megfelelő színekkel. Általánosán az volt mindenkinek a véleménye, hogy a helyzet rendezésének egyetlen módja: a járási erdészeti altiszti kar államosítása.

A gyűlésen résztvettek az Erdészeti és Vadászati Altisztek Országos Szövetségének megbizottjai is, a kiknek nevében Lichner János szövetségi jegyző kifejtette, hogy a járási erdőőrök államosításuk iránt indított mozgalomukban ne csak a saját mostoha sorsuk rendezésének sürgös szükségét hangoztassák, hanem az intézmény államosítását, mint nemzeti fontosságú érdeket, halaszthatatlan országos szükségletet is emeljék ki, a mely erdőgazdaságunk fejlődésének nélkülözhetetlen föl-

tétele. Fel is olvasott ily értelmű feliratot, a mit a megjelentek tetszéssel fogadtak és elhatározták, hogy az államosításuk iránt indított mozgalmat országszerte folytatni fogják, a kormányhoz küldöttséget menesztenek, a mely a szövetség feliratát, lozzácsolva az ő külön feliratukat s az egyes járásokból beérkezett csatlakozó jegyzökönyveket, át fogja nyújtani s a kormányt államosításuknak az erdőtörvény reviziója kapasan való keresztülvitelére kéri.

A gyűlés megbizottjai a földmívelésügyi miniszterium erdészeti osztályában is tisztelegtek a sorsukat intéző vezető tisztviselőknél, a kik biztosították őket jóindulatukról s kijelentették, hogy kívánságuk csak oly mértékben teljesülhet, a mennyire azt az ország pénzügyi helyzete megengedi.

Nézetünk szerint a járási erdészeti altisztek mozgalmá méltánylást érdemel, egyrészt azért, mert javadalmazásuk valóban csekély, egyöntetűség nincs benne, előmenetelük sok helyen bizonytalan, másrészt pedig azért, mert jövőjük sincs még mindenütt biztosítva, a mennyiben elhalálózásuk esetén nyugellátásban sok helyütt nemcsak özvegyeik és árváik nem részesülnek, de még saját maguk sem kapnak — szolgálatképtelenség esetén — nyugdíjat, ha csak ilyet az Országos Gazdasági Munkáspénztárnál nem biztosítanak maguknak.

Tagadhatatlan, hogy a községek, volt úrbéresek stb. erdei őrzésének állami kezelésbe való átvétele nemcsak nagy nehézséggel, hanem nagy felelősséggel is jár s ezt az állam nem igen vállalhatja magára. Azonban ettől függetlenül a járási erdészeti altiszti személyzet államosítása jogosultabb kívánság, mert hiszen a járási erdészeti altisztek, a kik közül nem egynek a körülete 30—40, sőt talán több község határára is kiterjed, a szó szoros értelmében vett erdőőrzést nem is tudnak teljesíteni, mert ez szinte a lehetetlenséggel határos.

A járási erdőtisztek kerülete szintén olyan nagy, hogy ők az egyes birtokcímeken folyó gazdálkodásokat ellenőrizni csak rendkívüli fáradsággal képesek. Ezért nézetünk szerint a járási erdészeti altiszti személyzetnek az volna a tulajdonképeni feladata, hogy a járási erdőtisztek utasításait végrehajtsák, az egyes birtokcímeken eszközölt falhasználatokat, erdősítéseket s egyéb

erdei munkálatok mikénti foganatosítását megmutassák, a munkálatokat vezessék, ellenőrizzék, a tapasztalt szabálytalanságokról felettes hatóságuknak jelentést tegyenek s a mellett a szó szoros értelmében vett erdővédelmet, erdőőrzést gyakorló csőszök felett is ellenőrzést gyakoroljanak, vagyis rövidebben kifejezve, az erdőtisztek mellett segédszolgálatot teljesítsenek.

Úgy a mint az állam a kopár és vízmosásos területek befásítási és megkötési munkálataihoz állami erdőőri állásokat szervezett, nem látjuk akadályát annak, hogy ennek az intézménynek fokozatos kifejlesztésével, a járási erdészeti altiszti személyzet is fokozatosan államosíttassék.

Nem gondoljuk azonban, hogy a járási erdészeti altisztek államosítását a vármegyei erdőőrzési alapok átvételével is — a mint azt a járási erdészeti altisztek hangoztatták — meg lehetne oldani, mert habár van több olyan vármegye, a hol az erdőőrzési alapok már nemesak tekintélyes összeggel, hanem meglehetősen felesleggel is rendelkeznek, a hol az erdészeti altiszti személyzet ugyanúgy van fizetve, mint a kincstárnál, a hol a személyzet és családtagjaik nyugellátásban is részesülnek, a hol az erdőőrzési alapok feleslegéből a személyzet közt jutalmakat osztanak szét, de viszont vannak olyan vármegyék is, a hol az erdőőrzési alap még szervezve sincs, vagy ha van, úgy csak elenyészően csekély összeg felett rendelkezik. Másrészt pedig nem hinnénk, hogy különösen a nagyobb összeg felett rendelkező vármegyék, erdőőrzési alapjukat az államnak önként átengednék, erre kényszeríteni pedig nem lehet a vármegyéket.

Ezt a kérdést azonban e nélkül is meg lehetne oldani és pedig úgy, a mint azt fentebb említettük. Reméljük, hogy a mint az állam pénzügyi viszonyai kedvezőbbre fordulnak, ez be is fog következni.

Balogh Ernő.

Hangyák, mint csemete-pusztítók.

Az «Österreichische Forst- und Jagd-Zeitung»-ban olvastam, hogy milyen károsak a csemeték a csemetekerkjeinkben gyakran előforduló kis fekete és vörös hangyák.

Miután a hangyákat illetőleg nekem is vannak személyes tapasztalataim, ezeket az alábbiakban ismertetem:

Már két év óta a kezelésem alatt álló csemetekerkekben több kis fekete, de különösen kis vörös hangya tanyázik. Eleintén nem tulajdonítottam nekik különösebb jelentőséget, mert gondoltam, hogy mivel a csemetesorok között levő fészkeik és meneteik a kapálások alkalmával úgyszólván elpusztulnak, ők is, a sok zaklatást megúván, elvándorolnak. Ámde nem így történt. Alig, hogy a kapálás befejeződött, ha mélyebben fekvő fészkeik nem romboltattak szét teljesen, azokat újra felépítették és szorgalmasan dolgoztak tovább.

Mielőtt még a hangyák károsítására gondoltam volna, tapasztaltam, hogy az idei és az egyéves lúcz- és vörösfenyő vetéseimben minden látható ok nélkül egész sorok kiszáradnak. Eleintén azt hittem, hogy a forró nap sugarai ölték meg a gyenge csemeteket; de közelebbi vizsgálódás után észrevettem, hogy az idősebb

TÁRCZA.

Régi mese.

Irta: *Dánielné-Lengyel Laura.*

Vera durczásan elfordult az ablaktól és ökölbe szorította a kezét. Róza néni, ki eddig figyelmesen vizsgálta arcát, most hirtelen jóízűen kacagni kezdett.

— Juj, de esúnya valaki, — mondotta nevetve, — ha a leányok tudnák mennyire elrútítja őket az éretlen harag és az oktalan durczáskodás kifejezése...

— Bánom is én, — válaszolt Vera és a szeme tele lett könnyel. — Ezt már senki se bírná fájdalom nélkül kiállani. Egész télen biztosra vettem, hogy a nyáron nagyobb útat fogunk tenni és...

— Most kisült, hogy apádnak nagyon kevésbé sikerült az évi termése, hát le kell róla mondanod, ennyi az egész.

— Könnyű neked tréfálkozni, Róza néni, de ha az ember beleéli magát egy gondolatba...

— Számot vet a viszonyokkal és lemond arról, a mi lehetetlen...

— Le lehet-e arról mondani, a mit oly nagyon kívánunk?

Róza néni elgondolkozva nézett maga elé, aztán szomorúan mosolygott:

— Ismertem én egy olyan leányt, a ki nemcsak multságairól, kedvteléseiről, hanem élete boldogságáról is le tudott mondani, mikor a kötelesség úgy kívánta.

S mivel látta, hogy Vera tágranyilt, nagy szemmel figyelt rá, hát elmondta a történetet.

— Az a leány, a kiről én beszélek, nem volt több tizenhat évesnél, mikor édesanyja koporsóját a temetőbe kísérte. S ha még csak maga ment volna a koporsó után! De a gyászfátyolos fiatal leány két kis gyermek kezét fogta, a kis testvérei kezét, a kiknek rajta kívül senkijük sem volt a világon.

A fiatal leány hamar megtanulta, hogy a jó barátok csak jósorsban veszik körül az embert feles számmal. Egy pár résztvevő frázist elmormogtak, aztán a mire körülnézett, már egyedül maradt a két kis árvával. Azaz nem egyedül! Az ajtó küszöbén állott egy szürkeruhás, komor arcú vendég, száraz ujját figyelmeztetőleg felemelve: Vigyázz! Most csak én vagyok itt, de ha idejekorán nem látsz munkához, megjelenik idősebbik testvérem, a rettenetes, félelmetes Nyomor.

S az a fiatal leány megértette a vendég figyelmeztetését, olyan jól megértette, hogy a lelke is beléborzongott. Letörölte könnyeit és megerősítette szívét. Neki

csemeték finom hajszálygökerei teljesen, míg a fiatalab-
bak — s néhány az öregebbek közül is — a gyökér-
fejnél egészen el volt rágva. Bár a hangyák a szemem
előtt voltak, minden egyébre gondoltam, hogy a cseme-
téket tönkretesz, csak éppen a hangyákra nem. Ezekre
annál kevésbé gondoltam, mivel 3—4-éves iskolázott
vörös- és lúcfenyőim is tönkrementek és nem hittem
volna, hogy a kis vörös hangyák képesek legyenek ily
nagy fácskákat is elpusztítani. Mikor azután az említett
lapban a hangyákra vonatkozó cikket olvastam, kezd-
tem a csemeték kiszáradása és a hangyák közötti össze-
függést keresni.

Megkettőztetett vizsgálódásom azután meglepő ered-
ményre vezetett. A csemeték elpusztulásának okozói
minden kétséget kizárólag a kis vörös hangyák voltak.
Az elszáradt négyéves csemetéknek is a hajszálygökerei
kivétel nélkül le voltak rágva, az oldalgyökerek körül
gyűrűzve, sőt a gyökérfejet sem hagyták épen, hanem
azt a szúrágáshoz hasonlóan körülgyűrűzték. Mikor meg-
figyeléseim közben a csemetéket a földből kihúztam,
feltűnt ugyan a különös és finom rágás, és habár a
csemeték töveinél a föld színén vörös hangyákat talál-
tam is, a lerágott hajszálygökerek után itélve — habár
meneteket nem is láttam — a kárt a kertjeimben elő-
forduló néhány lötetűnek tulajdonítottam. Megjegyzem,
hogy a hangyák jól látható menetei irányában a gyö-
kerek, sőt a gyökérfej is teljesen el voltak rágva, azért
mégis azt hittem, hogy a lötetű okozta a kárt.

Miután a csemeték kihúzása folytán beomló föld a
hangyák kis meneteit mindjárt betakarta, sohasem ve-
hettem észre, hogy a károsítást ezek csinálják.

Azokban az ágyakban, a melyekben az idei vetéseim
voltak, lötetű nem volt, de annál több vörös hangya,
és a sorokban levő czérnavastagságú csemeték és a ma-
gonczok is a gyökérfejnél mind el voltak rágva. És
hogy valóban a kis vörös hangyák voltak a károsítók,
azt tüzetes megfigyeléseim igazolták.

Ellenük addig, míg a csemeték a földben, illetve az
ágyakban voltak, akként védekeztem, hogy a mennyire
a csemeték megengedték, kapálás alkalmával a földet
lehetőleg a fészekig felbontattam és a hangyákat el-
tapostuk. Ez azonban nem vezetett teljes sikerre, mert
a megmaradó hangyák újra tömörültek. Mikor azonban
a csemetéket kiszedtem, a hangyafészkeket óvatosan
felbontattam és oda többször forró vizet öntettem; ez
azután a menetekbe is behatolva, a hangyákat megölte.
Ez a módszer egyszerű, olcsó és radikális.

Megfigyeléseim csak fenyőkre és az idei vetéstől
egészen négyéves korig vonatkoznak. A lomblevelűeket
illetőleg nincsenek tapasztalataim, mert csak tölgyveté-
sem van, ennél pedig eddig nem tapasztaltam hangya
által okozott kárt.

Bővebb adatok gyűjtése céljából hasznos volna, ha
lapunk t. olvasói, kiknek módjában van ilyen irány-
ban megfigyeléseket tenni, észleleteiket e helyen közöl-
nék és esetleg azt a hathatós módot is, a melylyel a
károsítás meggátolható olyan esetekben, a mikor a cse-
meték helyben maradnak, mint pl. élősvények ülteté-
sénél stb.

Orbán Imre, urad. erdősz.

most már szenvedni, gyászolni nem szabad úgy, mint
másnak, ez csak idejét és erejét emésztene. Az ő ideje,
az ő ereje most már a lázas, megfeszített munkáé, gyá-
szolni, sírni csak titokban, csak éjszaka lehet.

S aztán elindult az én leányom a nehéz, göröngyös
úton. Most, a hogy a te finom kis lakkezipódot néz-
tem, Vera, az jutott eszembe, hogy te bizony három
lépést sem tudtál volna ott előre menni! Mert sivár,
keserves, kegyetlen út volt az! Ha magáért kellett volna
rajta járni, az én leánykám is elcsüggedt és összeros-
kadott volna, de tudta, hogy neki nem szabad feladnia
a harcot, az ő életéhez oda van kötve két kis testvé-
rének sorsa, azért hát csak előre!

Azt kérdezed, hogy nem találkozott-e az úton jó
emberekkel is, a kik segítő kezüket nyújtották felé? De
találkozott. Hanem az én kis barátnőm nagyon büszke
teremtés volt, a maga erejéből akart előre menni az
úton, melyet maga választott.

Sőt egyszer találkozott egy férfivel is, a kinek szí-
vesen odaadta volna a kezét és szívét. Az a derék, be-
csületes ember nagyon szerette őt s bizonyára igen
boldog lett volna, ha sorsát összefűzheti az én leány-
kám sorsával. Egyikőjük sem tehetett róla, hogy nem-
csak a szívük és lelkük, de a sorsuk is nagyon hason-
latos volt. A férfi vállára is súlyos teher nehezedett.

Öreg, keresetképtelen szülőit, apróbb testvéreit kellett
tartania. Mindketten belátták, hogy személyes boldog-
ságukért nem hagyhatják cserben azokat, a kik rájuk
támaszkodnak. Kezet fogtak és szomorú mosolylyal el-
váltak egymástól.

És hidd el, Vera, a lemondásnak is megvan a maga
különös, sajátos boldogsága! Talán hihetetlen előt-
ted, de vannak emberek, a kik nem foglalkoznak mindig a
nagy Énnel, kik saját személyes vágyaikon kívül helye-
zik az élet ideálját. És boldogok, ha vágyuk teljesül,
ha erős karral biztosítani tudják azoknak boldogságát,
a kiket a sors rájuk bízott. És ha visszanéznek saját
multjukba, nem találják azt se örömtelennek, sem sivár-
nak, sem boldogtalannak, nem bántak meg semmit, lel-
kük derült, harmonikus, együtt tud örülni másokkal és
ha még egyszer végigélhetnék életüket, megint úgy él-
nék le, mint a multban.

Csönd volt. Róza néni mosolygott, de szeme külö-
nös fényben csillogott. És Vera annyi mindenfélét ol-
vasott ki ebből a csillogásból. A mult történetét, a jelen
sok megmagyarázhatatlan dolgát. Átkarolta Róza nénit
és fejét ölébe hajtva lassan suttopta:

— Te voltál az a leányka, úgy-e, te voltál? Édes,
jó Róza néni, most még ezerszer jobban szeretlek, mint
eddig...

A töltött fegyver.

A töltött, de üresnek hitt fegyverrel való könnyelmű bánás áldozatai szinte rovatot töltenek be a napilapok hasábjain. Hol puskával, hol revolverrel üzi éretlen játékaikat egynémely gyermek, vagy a gyermeknél is éretlenebb kamasz; egy dördülés és egy «töltetlen» fegyvertől találva, vérében hever az áldozat! Minél sűrűbben halljuk és tapasztaljuk ezt a többé nem vétkes, hanem egyenesen bűnös vigyázatlanság eseteit, annál inkább meggyőződünk, hogy a társadalom és a büntető bíróságok azok megítélésénél túlságos elnézést tanúsítanak. Sokak felfogása szerint az eset könnyelmű előidézője tűnik föl az áldozat színében és nem az, a ki e semmiképen sem menthető könnyelműséget az életével fizette meg. Rendesen hosszabb idő mulik el, míg megtorlásra kerül a sor, addig az idő elmosza az első felháborodás benyomásait s a dolog vége felmentés, vagy enyhe büntetés, a mi az okozott súlyos kárral és jogsértéssel, a legtöbbször pótolhatatlan veszteséggel szemben aránytalanul csekély.

A jogi szaklapokban közölt jogesetek közt cserkészve, sűrűn találkozunk ezzel az esettel. Sajnos, igen nagy számmal akadnak, a kik egy otromba tréfának, egy meg nem gondolt cselekvésnek, egy ember életét vagy testi épségét martalékul dobni képesek. Ezuttal is egy ilyen hasonló eset terelte errefelé figyelmünket. A kir. Curia-nak vonatkozó határozata az indoklásban így adja elő az esetet:

«A valóknak elfogadott tények alapján F. I. sértettnek bekövetkezett halála miatt O. P. vádlott bűnvádi felelősségre nem vonható, mert ellenében a büntetőjogi felelősség alá eső gondatlanság nem állapítható meg. Vádlott ugyanis a felügyeletére bizott területen járt töltött fegyverrel s az ott jelen volt felnőtt emberek, tehát sértett is, tudták vádlottnak a mezőöri minőségét és azt, hogy szolgálata közben töltött fegyverrel jár; ha az adott esetben a töltött fegyvert ott a területen szolgálat közben indokolt oknál fogva rövid időre letette, a nélkül, hogy azt elzárta, vagy a töltényt kivette volna, nem mondható, hogy gondatlanul járt el; mert a jelen volt felnőtt emberekről jóhiszeműen feltehetette, hogy azok ismervén a töltött fegyver veszélyes voltát, a fegyverhez nem nyulnak és mert az az eljárása, hogy sértettől a fegyvert erőszakkal is visszavenni iparkodott, jogos volt, mivel nevezett sértett azt jogtalanul vette magához és kérésére nemcsak visszaadni vonakodott, hanem azzal veszélyes módon fenyegetőzött is. Tévedett tehát a kir. ítélőtábla akkor, a mikor ily ténykörülmenyek mellett vádlott ellenében a büntetőjogi felelősség alá eső gondatlanságot megállapította; miért is az ítéletet meg kellett sémmisíteni és a vádlottat felmenteni».

Ennél a szerencsétlen kezű mezőörnél nem találkozzunk csakugyan olyan könnyelműséggel, a mely a megtorlást kihivná s így fölmentésébe könnyen belenyugodhatunk, de a sok könnyelműen okozott baleset között ez valóságos kivétel.

Minél többet gondolkozunk a kérdés fölött, annál inkább megérlelődik az a nézetünk, hogy a fegyverrel vigyázatlanságból okozott testi sértést és emberölést egészen másként, sokkal nagyobb szigorúsággal kell megítélni, mint a vigyázatlanságból eredő vétségek egyéb neveit. Megmondjuk mindjárt az okot is, hogy miért.

A lőfegyver veszélyes volta köztudomásu dolog, ennek nem tudásával csakugyan senki sem mentheti magát. Fokozott, súlyos vigyázatlanság terhel tehát mindenkit, a ki lőfegyverhez oly körülmények közt nyul, a melyek nem zárják ki föltétlenül a lehetőséget, hogy emberben kárt okozhasson. A lőfegyvernek ez a különös veszélyessége még arra is elegendő alapot szolgáltat, hogy a büntető törvénykönyv különös figyelemben részesítse s a lőfegyverrel való könnyelmű bánást minősített vigyázatlansággá nyilvánítsa. Ez a jogosult szempont mindennap nyer jelentőségében, mert a lőfegyverek pusztító ereje és így veszélyes volta is folyton növekszik újabb és újabb találmányok révén. A modern fegyverek egynémely típusánál a kezelés is mindig bonyolultabb lesz és ily módon mindig több veszéllyel fenyeget hozzá nem értő kezekben. A büntető törvénynek pedig alkalmazkodnia kell az élet viszonyaihoz és szükségleteihez. Előbb-utóbb ez be is következik, mert be kell következnie, addig pedig a büntető bíróra vár a föladat, hogy a könnyelmű lövöldözést példásan megtorolja és azokat, a kik hasonló éretlenségekre hajlamot éreznek, megfékezze. Büntető törvénykönyvünk erre meglehetősen szabad kezet enged a bírónak. Félre kell tehát tenni az érzelő jószívűséget és a törvényes büntetés legnagyobb mértékét kell alkalmazni minden olyan esetben, a hol a tettes nem szándékosan ugyan, de lőfegyverrel okozta a bajt. Köztudattá kell emelni azt a felfogást, hogy a ki lőfegyverhez nyul, mindenért fokozott mértékben felelős és a lőfegyverrel üzött játék már magában bűn, még akkor is, ha az illető a fegyver töltetlen voltáról meggyőződött. Ez a «meggyőződés» a szerencsétlenségeknek leggyakrabban tapasztalt oka.

Ha a büntetés főczélja az elrettentés, akkor ennek a hatásnak a vigyázatlanságból eredő cselekményeknél különös mértékben érvényesülnie kell, mert hisz itt szenvedély és csábítás nem játszhatnak közre s kevés óvatossággal a bajt meg lehet előzni. Magában a szigorú törvény, vagy a törvénynek szigorú végrehajtása nem vezethet sikerre, azt tudjuk, a föladat a nép nevelőinek jut, az iskolának, a hol az ilyesmi iránt fogékony ifjúsággal korán meg lehet ismertetni a fegyverrel való bánás veszélyeit. Nagy értéke van itt is, mint számtalan más esetben a katonaeletben szerzett tapasztalatoknak. Kiszolgált katonák tudnak a fegyverrel bánni és nem vetemednek egykönnyen meggondolatlanságokra.

A mi végül az úri osztályt illeti, sajnos, annak a tagjai közt is elég sűrűn akadnak nem is egészen kis-korú alakok, a kik társaságban töltött revolvereket mutogatnak, tréfából czélozgatnak és más hasonló tökéletlenségeket produkálnak. Ezeket társadalmi uton kell megrendszabályozni és észretéríteni. Kellő pillanatban alkalmazva, egy-egy erélyes rendreutásítás alig téveszt-

heti el a czélt az erélyes közbelépő minden józanul ítélő harmadiknak teljes szimpatijára és támogatására számíthat. Erélyes és következetes társadalmi akcióval kell kiirtani a fajtáját is ezeknek a közveszélyes embereknek, mert már a Browning-pisztolyok korát éljük, a mely után valószínűleg még pokolibb kis gyilkos gépeket fog a technika kieszelni s ha addig nem javulnak az állapotok, nem maradhatunk meg tőlük, t. i. a revolverekkel könnyelmű módon babráló atyafiaktól.

Önvédelmi harc ez, a mely mindnyájunkat érdekel, mert mindnyájunk bőrére megy és mindnyájan részt vehetünk benne. A vezéri pálcza az öreg vadászokat s az ő tekintélyüket illeti. Használják föl az utóbbit, — a közbiztonság érdekében. Sz. F.

A nitro porok káros hatása a fegyvercsövekre és ennek megakadályozása.

Irta: Fekete Antal.

A nitro vagy gyérfüstű lőporok használata után csakhamar fölhangzott minden oldalról a panasz, hogy megtámadja a csöveket és hogy az eddig megszokott és jónak talált takarítási mód mellett azok után-rozsdásodnak.

Hogy ezen kellemetlen tapasztalatok mellett is a nitrolőporok mindjobban elterjedtek, oka ennek eme lőporok kétségen felül álló sokoldalú jó tulajdonsága: magas teljesítő képessége, alig észrevehető füstje, csekély visszalökése, szóval olyan tulajdonságok, a melyek eléggé indokolják, hogy a vadászok legnagyobb része még áldozatok árán is ezt használja.

A gyérfüstű lőporok egyik égési terméke ugyanis a maró vegyhatású salétromos-sav, a mely a fémekeket megtámadja, azokon rozsdát képez. Nagyon természetes, hogy ezeknek a körülményeknek a megismerése a legkülönbözőbb nevű és csodahatású fegyvervédő, rozsdairtó szereknek a föltalálására vezetett, a melyeknek a legtöbbje nem volt és ma sem más, mint a különböző lúgoknak és lúgos sóknak olajokkal és zsírokkal való keveréke.

Így jött létre a sokféle nevű és még furcsább hatású fegyverolajok egész légiója, a melyeknek egy része a rozsdát nem akadályozta ugyan meg s nem is oldotta, de erősen lúgos kémhatásánál fogva megtámadta magát a cső falát, lemarta a külső barnítást és tönkre tette a legértékesebb csöveket; másik része beszáradt, elgyantásodott és így nem hogy használt volna, hanem határozottan ártott a csöveknek, főképen pedig a lakatoknak.

Ennek az oka pedig az volt, hogy a «föltalálók» legnagyobb része laikusok közül került ki, a kik azt hitték, hogy elég egy lúgos keverékkel kezelni a csöveket, hogy a nitroporok sav-természetű égés-termékét közömbösítsék és megakadályozzák annak további termékét, a rozsdát. Nem számoltak azonban azzal a fontos körülménnyel, hogy a lúgok szintén lemarják a fémrészeket és a barnítást.

A mióta a nitroporok elterjedtek s úgy a serétes

mint golyós lövedékeknel csakis ezt használtam, nem kis fáradságomba került sörétes fegyvereimet, de még inkább kis kaliberű, burkolatos lövedékekre berendezett golyós fegyvereimet tisztán tartani és főképen az utóbbiakat az utánrozsdásodástól megóvni.

Próbálgatásaimat az öreg TELIN-en kezdve, a BALLISTOL-ig, — a mely utóbbi még a legjobb mindegyik közt — nem hozták meg a kívánt eredményt, mert igazán jónak vagy megbízhatónak, sajnos, egyiket sem találtam.

A tél folyamán kaptam Stankowsky József deményházi (Maros-Torda vármegye) gyógyszerésztől kísérleti anyagot az általa előállított «Nitroperdenol» nevű fegyverolajból. Az anyagot annál is inkább nagy örömmel fogadtam, mert tudtam, hogy ez egy szakember hosszas kísérleteinek eredménye, a kinek meg van a módja és tudása ahhoz, hogy megfelelőt produkáljon és a ki mint a nitroporok összetételének és előállításának alapos ismerője más úton fogja keresni a kérdés megoldását.

Hogy hónapok elmúltával csak most számolok be az eredményről, annak oka az, hogy készítményének használhatóságáról csak teljesen megbízható kísérletek után szándékoztam ítéletet mondani.

Kísérleteimet sörétes csöveknél a belga «Müllerite», a haslochi «Fasan», Jagd König, a rottweili «Waidmannsheil» és az I. sz. osztrák porokkal; golyós csöveknél pedig a II., III. és V. sz. (M. 92.) lőporokkal és részben réz, részben pedig aczél burkolatú lövegekkel végeztem.

Köztudomású dolog, hogy a milyen könnyű a német nitroporok használata mellett a csöveket rendben tartani, ép olyan nehéz a mi erősen rozsdaképző osztrák gyérfüstű poraink után azokat az utánrozsdásodástól megóvni. Különösen pedig a mi II. számú nitroporunk hirhelt arról, hogy megmarja a csöveket és az a leggondosabb takarítás mellett is másnapra rókavörös lesz.

Kísérleteimet olyképen végeztem, hogy a legkülönbözőbb nitroporok használata után 8—10 óra mulva a fegyvercsöveket belül bekentem a tisztító vesszőre csavart és Nitroperdenollal megnedvesített szivacsral; ugyanilyen kefével lettek a fegyverek kívül is bekentve és utána azok felakasztva.

A fegyverek így maradtak 8—10 napig, sőt egy 3·2 gr. III. számú és egy 3·2 gr. V. számú (M. 92.) lőporral használt golyós fegyver 14 napig meglehetősen nyirkos, légvonatos helyen.

Értékes fegyverekről lévén szó, félttem a drastikus próbálgatás utókövetkezményeitől, de örömmel tapasztaltam, hogy a még ilyen durva kísérletnek alávetett fegyvercső is ellen tudott állani a rozsdának és Nitroperdenol használata mellett, kétszeri kitörlés után annak csőfala tükörtiszta lett.

Ugyanígy viselkedtek a többi kísérlet alá vett csövek is, sőt még a 6·5 mm.-es golyós cső is, a melyet pedig nitropor használata mellett, más fegyverolajjal tükörtisztán tartani csaknem lehetetlen.

A «Nitroperdenol» semleges hatású, tiszta, világos barna, olajos keverék. Kémhatása semleges lévén, nem támadja meg sem a csöveket, sem a barnítást. Nem

gyantásodik, nem szárad be s így jól használható úgy a lakatok, mint egyéb részek konzerválására is. Vegyi hatása abban áll, hogy a nitroporok maró hatású, rozsdát képző égéstermékét tökéletesen oldja, a mi által teljesen elejét veszi az utánrozsdásodásnak.

A készítmény mint teljesen megbízható szer, érdemes a vadászközönség érdeklődésére és gyakorlati értéke meg is fog felelni a várakozásnak.

Gazdasági tanácsadó.

Takarmánytök eltartása. Tudjuk, hogy a tök igen jó takarmány, de azt is tudjuk, hogy nehéz hosszabb ideig eltartani. Papp Ferencz Béla ajánlta a «Köztelek» hasábjain a következő eltartási módot:

Bent a szérűkertben, lehetőleg szélől védett helyen, rakatunk egy körülbelül 6 méter hosszú, 3 méter széles tengeriszárkázat; ennek déli oldalától kiindulva ásatunk két, egymástól 3 méter távolságra egyenként 30 cm. mély, 30 cm. széles árkokat, melybe jól egymáshoz szorítva tengeriszárkéveket állítunk, kiválogatva a leghosszabbakat s ezt aztán földdel jól meggyömöszöljük, úgy, hogy ez védőgátat képezzen a tök szétgurulása ellen. Az így elkészült két fal közé 20 cm. vastagon száraz töreket teszünk, erre rakjuk aztán a nagyobb tököket, lehetőleg úgy, a mint kint a földön feküdtek s két-három ujjnyi távolság legyen köztük. Mikor megtelt az alsó sor, beterítjük vékonyan jó szálas szalmával, erre újra egy sor tököt, azután megint szalmát és így tovább, egészen addig, míg a teteje össze nem megy, ekkor félméter vastagon beborítjuk a tetejét száraz törekekkel. Az így elkészült prizmat aztán körülrakjuk 2-3 sor tengeriszárral egészen a tetejéig s végül föltetözzük oly módon, mint a szárkázat szokták, t. i. válogatunk jó hosszú szárkéveket, ezeket párosával a hegyénél összekötjük és a kazal tetején szétvetjük.

Az így elraktározott tök hosszabb ideig eltartható s ha nagyon erős fagyok ninesenek, még december közepén is egészségesek; ha egy-kettő megromlik is, mivel a többivel nem érintkezik, azt nem rohaszthatja meg.

Azok, a kik nagyobb mennyiségben termelnek takarmánytököket, minden nagyobb nehézség nélkül kipróbálhatják ezt az eltartási módot.

Zöldségfélék elrakása október hónapban veszi kezdetét, de tanácsos a zöldségeket mindaddig a földben hagyni, míg csak a fagy miatt nem okvetlen szükséges azok kivétele. Célja a zöldségek elraktározásának az, hogy az idő viszontagságai iránt érzékeny (nem fagyálló) zöldségünkhöz télen fagy és hó daczára is könnyű szerrel hozzájuthassunk bármikor. Legalkalmasabb a lakház, illetve konyha közvetlen közelében egy gödröt ásni, de ne nagyon mélyet, hogy a talajvíz a fenéket se érhesse el és a kihányt földet a verem körül halmozzuk fel mint egy körtöltést oly vastagon, hogy át ne fagyhasson s döngöljük meg jól; ezen így nyert lyukba helyez-

zük el a zöldséget lazán egymás mellé és fölé rakva, tegyünk hegyibe apró szalmát, tőzeget vagy száraz fenyőtűket avagy tőzegalmot s fedjük be domboruan vagy esücsösen (kúpalakura) földdel úgy, hogy az eső be ne szivároghasson, de lefolyjon, a fagy pedig kárt ne teheszen tartalmában. Ily veremből mindig kivehetjük a szükséges zöldségmennyiséget, azután újból beföldeljük azt.

Hogyan édesedik el a megfagyott burgonya. Mint dr. Delff írja, a burgonyagumó élő lény, a mely életére táplálékot használ fel. A szürettől tavaszig, ott, a hol el van raktározva, úgyszólván téli álmat alszik ugyan, de ezenközben is szüksége van bizonyos meleg energiára, hogy el ne haljon. Látjuk is tavaszkor, hogy a ki nem csirázott gumó is ránczos, mert télen állás közben keményítő tartalmának bizonyos részét felélte, saját maga melegítésére felhasználta, miután azt czukrosító enzim keletkezése és hatása folytán vízben oldódó szőlőczukorra alakította.

Ez a diastaze-folyamat a keményítőtől folyton termeli a lélegzésre, melegítésre szolgáló czukrot és pedig magasabb hőfok esetén többet, alacsonyabb hőfokban kevesebbet. Az előbbi magasabb hőfok fennforgása esetén azonban az intenzivebb életfolyamat közben a több-cukor elég, az utóbbi alacsonyabb hőfok esetén pedig annak egy része a gumó szövetségében felhalmozódik. Így +20 fok C. esetén 50% czukor képződik és 49% elég, a még fennmaradó 1% édesség nem érzhető: ellenben +2 fok C. esetén csak 25% czukor képződik ugyan, de abból csak 10% használtatik fel, úgy, hogy tehát 15% megmarad, a mi már nagyobb édes ízt ad a burgonyának, mely ízt kevés fogyasztó ember türi el boszszankodás nélkül.

Ezen elég jól lehet segíteni azzal, hogy az ekként tulságosan elczukrosodott gumókat meleg helyre raktárolja az ember, a hol a gumó fokozottabban kénytelen a czukrot elégetni s ízében megjavítani. Az átmenetet hidegből melegbe indokolt fokozatosan eszközölni.

Természetes, hogy alkalmas, jó, kellő hőfoku veremben és pinczében a burgonya nem fagy meg, nem czukrosodik el s meg se rohad; érdemes hát azon lenni, hogy a verem, pincze huzamosabban 2-3 fok C. alá ne süllyedhessen.

Különfélék.

Névváltoztatás. Belügyminiszteri engedéllyel Schirmon János m. kir. erdőőr családi nevét «Ormós»-ra; Blázs Miklós m. kir. erdőőr családi nevét «Balázs»-ra; Berindán György erdőőri szakiskolát végzett, szakvizsgázott erdőőr pedig családi nevét «Kárpáti»-ra változtatta.

Vidrafogás. Érdekes kalandom volt október hó 21-én este 8 óra tájban. Egészen a lakásomig vidra füttyöt hallottam s miután a hang irányában töreim voltak

felállítva, elindultam fáklyával a helyszínére. Oda érve a törben több vidrát találtam, de mellőle ugyanabban a pillanatban egy másik vidra ugrott el a sekély vízbe s három lépésnyiről visszafordulva rám támadt s prűszkölt. Én azonban cserkészbotommal villámgyorsan a fejére sujtottam s csak miután ezzel végeztem, fordultam a törben levő ellen.

A törben levő egy fiatal hím volt, míg a másik öregebb és fejlettebb nőstény; az előbbinek az anyja lehetett.

Megemlítésre méltó, hogy azon a helyen s abban a törben október hó 18-ára virradó-éjjelen fogtam a 25-ik farkast.

Alsókalocsa, Máramarosmegye.

Árovics Antal, m. kir. főerdőr.

A szörmfélék olcsóbbodása. A Londonban ilyenkor megtartott nagy szörmevásáron kialakuló áraknak világhereskedelmi jelentőségük van és így igen fontos annak megállapítása, hogy az eladásra került szörmfélék ezuttal számbavehetően olcsóbbodtak. Így a nyest 20 százalékkal, hiúz 25 százalékkal, hermelin 15 százalékkal, biber és vadmacska 10 százalékkal olcsóbbodtak a júniusi aukezióhoz képest. E nagy csökkenésnek az az oka, hogy az aukeziót valóságos elárasztották szörmfélékkel, úgy, hogy átlag véve kétszer annyi mennyiség került vásárra, mint a múlt évi októberi aukezió. Ennek oka viszont abban keresendő, hogy a nagy szörmecegek szintén érzik a válságos gazdasági viszonyokat, a melyeknek hatása nem kis mértékben érintette a szörmepiacot.

Nyugdíjbiztosítás. Az 1912. évi VIII. t.-cz. alapján az Országos Gazdasági Munkáspénztár keretében felállított nyugdíj csoportban Dedeán Illés, Firiu Ábel, Nászta Péter, Részeg Lajos, Hortopocz Péter, Demeter Ábrahám, Furka Géza, Bartha Károly, Huber Antal, Orosz János, Gyitrai János, Horváth József és Lelucz György Hunyad vármegyei kerületi erdőőrök mint új tagok, Kotta Sándor Kisküküllő vármegyei kerületi erdőőr mint átírt tag, balesetre, nyugdíjra, agkori ellátásra és temetkezési segélyekre biztosítottak.

Időjelzés. A «Meteor» f. évi november hó 2-ik felére a következő időjelzést teszi közzé: November hó 2-ik felének változási napjai 16—18—21—25—26—27—28-ra esnek. Legerősebb hatásúak a 16-iki hűvös, a 18-iki szeles, viharos jellegű, a 21-iki enyhébb, a 25-iki csapadékos jellegű, melynek hatása a 27- és 28-iki befolyások folytán egészen a hónap végéig kitart.

Változások az erdészeti szolgálat köréből.

(Kérjük az uradalmak t. vezetéseit, hogy erdészeti létszámukban beálló változásokról a szerkesztőséget értesíteni sziveskedjenek.)

A m. kir. földművelésügyi miniszter áthelyezte Puskás Ferencz m. kir. erdőtanácsost Beszterczéről Maros-Vásárhelyre s megbizta az ottani m. kir. állami erdőhivatal vezetésével, Kallivoda Andor m. kir. erdőtanácsost pedig áthelyezte Szabadkáról

Beszterczére az ottani m. kir. erdőigazgatóság központi szolgálatához.

A m. kir. földművelésügyi miniszter Móré László m. kir. segéderdőmérnököt áthelyezte Tótsóvárról az állami kezelésbe vett községi erdők szolgálati ágazatához a komáromi állami erdőhivatal kerületébe, Komáromba erdőgondnoknak, Schmuck Hugó m. kir. erdőmérnököt pedig a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál megbizta a pénztári ellenőri teendőik ellátásával.

A m. kir. földművelésügyi miniszter Szuचेvich Sándor m. kir. erdőmérnököt — saját kérelmére — nyugalomba helyezte.

A m. kir. földművelésügyi miniszter a tótsóvári m. kir. erdőhivatal kerületében Turó István m. kir. főerdőrt nyugalomba helyezte.

A kolozsvári m. kir. erdőigazgatóság főnöke áthelyezte Horváth Nándor m. kir. erdőrt a vidrai m. kir. erdőgondnokság kisaranyosi védkerületéből Abrudfalvára az ottani m. kir. erdőgondnoksághoz irodai szolgálattételre; Stark Sándor I. oszt. m. kir. erdőlegényt az aranyosfői m. kir. erdőgondnokságtól a vidrai m. kir. erdőgondnoksághoz a III. sz. kisaranyos balparti védkerületbe; Kovács Sándor m. kir. erdőrt a jósikafalvai m. kir. erdőgondnokságból az aranyosfői m. kir. erdőgondnoksághoz Topánfalvára irodai szolgálattételre; Pomp Sándor m. kir. erdőrt az aranyosfői m. kir. erdőgondnokságtól a jósikafalvaihoz a III. sz. alsóbélesvölgyi védkerületbe és Lazea János m. kir. segéderdőrt a gyalui m. kir. erdőgondnokságtól a jósikafalvai m. kir. erdőgondnokság I. sz. Havasnagyfalu (Marisél) nyugoti védkerületbe.

A lippai m. kir. főerdőhivatal főnöke kinevezte: az I. osztályú erdőaltisztek létszámában főerdőrökké: Berencz Jakab, Zengraf József, Kiss István, Daragus István, Ugi György, Kőröcsy Illés, Hajduk János és Czepezauser Pál m. kir. erdőöröket; a II. oszt. erdőaltisztek létszámában m. kir. erdőörökké: Czigu Miksa, Keveresán György I. oszt. segéderdőöröket, Hulber György I. oszt. erdőlegényt, Kirchner Ferencz I. oszt. segéderdőrt, Baranyi Imre, Turi Imre I. oszt. erdőlegényeket, Magyar Miklós I. oszt. segéderdőrt, Májas Adolf I. oszt. erdőlegényt és Rottár József I. oszt. segéderdőrt; I. oszt. erdőlegényekké: Terbanca Romulusz, Sztanyila Floris, Dráza Miksa és Kozsán József II. oszt. erdőlegényeket; I. oszt. segéderdőörökké: Balog Mihály, Böles István, Bányász Ernő, Papp János és Mihó Döme II. oszt. segéderdőöröket; II. oszt. erdőlegényekké: Csizmás Vazul, szakvizsgázott napibéres póterdőrt, Andrika József, Gigler Ferencz és Klepp Bálint végzett szakiskolásokat; II. oszt. segéderdőörökké: Böles János napibéres póterdőrt, Imre János uradalmi erdőkezelőt, ifj. Takács János, Papp Gyula és Gyuri Zamfir napibéres póterdőöröket — mind szakvizsgázottak.

A zsarnóczai m. kir. erdőhivatal főnöke Nemetz Arnold m. kir. főerdőrt — saját kérelmére — véglegesen nyugalomba helyezte.

Előfizetési díjak nyugtázása.

Az 1913. évi október hóban a következő előfizetési díjak folytak be az Országos Erdészeti Egyesület pénztárába:

Beszterczébányai erdőig. hd. 78'65, ifj. Kocsis József hd. 4.—, S.-A.-Ujhelyi adóhiv. hd. 22'45, Vadászerdei szakiskola hd. 35'15, Zsarnóczay Kálmán 4'50, Szászsebesi erdőhiv. hd. 17'95, Makk Gyula hd. 2'50, Nagyvárad adóhiv. hd. 23'75, és 23'75, Leibicz város hd. 21'75, Nagyenyedi adóhiv. hd. 19'23, Zágoni kétág. kat. hd. 4'15.

1 koronát fizettek: Molnár József, Sági Márton, Katona Lajos, Kiss Kálmán, Lázár Livius, Nyers Mihály, Juhász József, Sarkadi Sándor, Sonntag János, Kucséra József, Vihtarin Mihály,

Fekete Imre, Lalic Gyula, Széles Gábor, Koreny János, Toja Zsigmond, Tomasevics Szvetozár.

2 koronát fizettek: Preier László, Magyar György, Böles Zoltán, Waschnák Rezső, Szabó József, Krecsim Iván, Kőváry István, Ferencz György, Bodenlosz József, Bocsa Valér, Hrozek Vilmos, Klagyirik József, Paulin Vilmos, Sütő Géza, Borbély Kanut, Kovács Ferencz, Mihálovics Ádám, Máté János, Warga József.

3 koronát fizettek: Béla János, Radosics János, Szabó József.

4 koronát fizettek: Chovanetz Antal, Horváth András, Stummer István, Kozmér Zsigmond, Dworzák Lajos, Podbjeli erdőgond. Iván György, Kránitz György, Ernst és Schulz, Graunsteiner György, Sipőcz Adolf.

Szerkesztői üzenetek.

Gyakran érkeznek felszólalások kiadóhivatalunkba a cím-szalagon átjavított lakcím miatt. Ez úton közöljük, hogy ezen átjavításokat nem a pósta, hanem a kiadóhivatalunk eszközli a bejelentett címváltozás alapján, a nagyobb arányú címnyomtatási költségek megtakarítása céljából. Kérjük tehát, hogy fölsőleges reklamációkkal a t. előfizetők ne forduljanak hozzánk.

V. J. Látatlanban a küldött leírás alapján bajos meghatározni mi lehet a tőgy baja. Az a körülmény, hogy már az első borjzás alkalmával sem működött a tőgy két első negyede, valamilyen rendellenes fejlődésre enged következtetni. Leghelyesebb lenne, ha a tehenet megmutatná az odavaló m. kir. állatorvosnak, mert az sines kizárva, hogy az állatnak tőgygümőkórja van s ez esetben az állam a tehenet kisajátítja. Ha az állat egyébként jó húsban van és nem köhög, akkor lehet más baj is. Mást nem tehet, minthogy a tőgyet mindennap kétszer langyos szappanos vízzel mosogattja és gyengéden dörzsölgeti. De ismétlem, legjobb, ha minél előbb megmutatja az állatorvosnak, mert a tőgygümőkóros tehen teje veszedelmes és azért sajátít ki az állam minden tőgygümőkóros tehenet.

Dr. Kukuljevič József.

S. J. 1. Miután a székesfővárosi alkalmazottakra vonatkozó nyugdíjszabályzatot nem ismerjük, első kérdésére nem tudunk feleletet adni; azonban a székesfőváros számvevőségénél meg fogják azt önnek mondani. 2. Legjobb lesz, ha megvárja míg a hivatal értesíti, hogy mennyit kell visszatérítenie s azt küldje el a hivatal által kijelölendő adóhivatalnak. Azt hisszük egyébként, hogy ebből nem lehet önnek semmi kellemetlensége.

R. J. Az erdei fenyő köbméterenkénti tőárát a helyi viszonyok ismerete nélkül pontosan nem tudjuk megmondani; körülbelül azonban 12—19 cm. mellmagassági átmérőig 6 K; 20—28 cm. átmérőig 8 K, ennél vastagabb pedig 10, 12, 14 K.

N. S. Olvassa el «Az Erdő» 1912. évi 4-ik számában «A fegyveradóról» szóló közleményünket; abban minden kérdésre megtalálja a feleletet, valamint azt is, hogy hogyan kell a körjegyző sérelmes határozata ellen orvoslást keresni. Az említett közleményben szó szerint közöltük a közigazgatási bíróságnak 1909. évi 12,740 P. számú ítéletét, melyben kimondja, hogy a hatóságilag felesketett erdőőrök két fegyvert tarthatnak adómentesen, melyek közül az egyik sörétes is lehet. Miután a közigazgatási bíróságnak ez az ítélete későbbi keletű, mint a belügyminiszter úrnak 1895. évi 72,086. számú rendelete, ennél fogva nyilvánvaló, hogy csak a közigazgatási bíróság ítélete lehet irányadó. Figyelmeztesse erre a jegyző urat s ha az nem használ, járjon el úgy, a mint említett közleményünkben írtuk.

B. F. «Halottak napján» című tárczája nem vált be és így azt nem közölhetjük.

Vadászat. 1. Önnek se mondhatunk mást, mint hogy olvassa el «Az Erdő» 1912. évi 4-ik számában «A fegyveradóról» írt közleményünket; abban megtalálja kérdésre a feleletet, hogy t. i. az 1879. évi XXXI. t.-cz. (erdőtörvény) 38. §-a értelmében felesketett erdőőrök szolgálati célokra két darab fegyvert tarthatnak adómentesen, melyek közül az egyik sörétes, vagyis vadászfegyver is lehet.

2. Ha a meglőtt szarvas idegen vadászterületre átvált s ott esik össze, azt az illető vadásznak még akkor sem szabad onnan elhozni, ha a határtól egy lépésnyire hullik is el a szarvas, mert a minisztertanács 1904. évi január 23-án kelt határozata szerint az ilyen cselekmény vadászati kihágást képez.

D. D. Dúvad alatt a ragadozó, vagy kártékony állatokat szokás érteni, tehát nemcsak azokat, a melyek hússal táplálkoznak. A vadászatról szóló 1883. évi XX. t.-cz. 13. §-a szerint ragadozó, vagy kártékony állatok a következők: medve, farkas, róka, hiúz, vadmacska, nyest, vaddisznó, borz, tengeri nyúl, hörsög, ürge, görény, menyét, nyuszt, vidra. Ezeket tehát saját területén a birtokos bármikor elpusztíthatja, még abban az esetben is, ha a vadászat bérbe van adva.

Ugyanezen törvény 12. §-a szerint tilos időben is szabad vadászni a seregekben vonuló vadludakra, vadkacsákra, vad- és szelid galambokra, keselyűkre és sasokra, sólymokra, kányákra, vércsék, héják és ölyvek minden nemeire, valamint a nagy-suholyra, s végül a hollókra, szarkákra, varjúkra, verebekre és seregélyekre; a seregélyekre azonban csak szőlőkben és gyümölcsösökben.

B. B. 1. Teljesen kizártnak tartjuk — bár az uradalom nyugdíjszabályzatát nem ismerjük — hogy olyan nő is kapjon özvegyi nyugdíjat, a ki a férfivel nem volt megegyedve, ha mindjárt 15 évig is együtt éltek. Már magában az *özvegyi nyugdíj* fogalmában benne van, hogy a nőnek özvegynek kell lenni. Az olyan nő pedig, a kinek nincs törvényes férje, nem is válhatik özvegygé. Ha az ön esetéről van szó, úgy azt tanácsoljuk, hogy már arra a nőre való tekintettel is, a kivel 15 évig együtt élt, lépjen minél előbb törvényes házasságra s tegye ezt meg különösen akkor, ha az illető nőtől gyermekei is vannak. Ezzel nemcsak saját magának, hanem a nő jó hírvének és gyermekeinek is tartozik.

2. Kisebb vasúti állomások vezetésével vasúti altisztkeket is meg szoktak bízni, ezeknek azonban a hivatalos elnevezése nem állomásfőnök, hanem állomási elöljáró. Állomásfőnök csak tisztviselő lehet, azonban az állomási elöljárókat is — nem hivatalosan — némelyek állomásfőnöknek titulálják.

H. F. Hirdetését hozzuk, a küldött 15 fillért pedig a lap javára bevételteztük.

S. R. 1. A kaliforniai halköltödények Lammel Ferencz bádognál (Budapest, VIII., József-utca 17 szám) szerezhetőek be. Pisztrángikrát kaphat: Kötte Rudolf haltenyésztő telepétől Znióvárálja, vagy a gr. Pálffy-féle telepről Szomolány (Pozsony megye).

A sebes pisztrángikrát rendszeren január és februárban, a szivárványos pisztrángikrát pedig áprilisban szokták szállítani, — de már most megrendelhetőek.

2. A 10 fillért a lap javára bevételteztük.

Jäger. 1. Vadászat és Állatvilág (Budapest, VI., Aradi-utca 14 sz.); Vadász-Lap (Budapest, VIII., Gyulai Pál-utca 13 sz.); Vadász és Versenylap (Budapest, V., Vadász-utca 26 sz.).

2. Az okmányokat kir. körjegyzőnél kell hitelesíteni. Magánuradalmak azonban igen gyakran megelégszenek egyszerű másolatokkal is s csak azután kinevezés esetén nézik meg az eredeti okmányokat, hogy egyeznek-e a bemutatott másolatokkal.

Ch. Az adók kivételese jogos s azokat meg kell fizetnie.

L. L. Tudomásunk szerint jelenleg a beregszászi, rimaszombati, trencsényi és temesvári állami erdőhivatalok kerületében van 1—1 erdőőri állás üresedésben.

F. G. 1. Róka mérgezéshez Witterung-ot kaphat Bittner Gyula cs. és kir. udvari szállító, gyógyszerésznél — Reichenau (Alsó-Ausztria). Witterungot azonban ön is készíthet a következő módon: Egy heringet a sótól vízben jól mosson ki; azután tegye be a heringet egy befőttes üvegbe, kösse le pergamen papírral s fektesse az üveget az istálló egyik sarkában trágya közé, vagy tegye a trágyadombba, hogy ott a melegben a hering erjedésnek induljon. Körülbelül 6—8 nap múlva bontsa ki az üveget s ha a hering már eléggé illatos és mállékony, úgy kész a Witterung, ha pedig még nem jó, úgy tegye vissza újból

néhány napra jó meleg trágya közé. 2. A 10 fillért a lap javára bevételztük.

L. F. 1. Sailler Miklós fegyvergyáros — Wien (Rotenthurmstrasse). 2. Anton Pichler und Söhne — Graz.

P. L. Szhuta. A nyugdíjtörvény 77. §-a értelmében csak az elhalt tisztviselő, altiszt és szolga után jár temetési járulék. Családtagok után tehát temetési járulékot nem kaphat; folyamodhatik azonban temetkezési segélyért. Kérvényét a földművelésügyi miniszter úrhoz címelve, felettes hivatalánál nyújtsa be s csatolja hozzá a temetési költségekről szóló számlát, a melyen a temetkezési vállalat által igazolva legyen, hogy a kifizetés megtörtént és hogy a számla összegét ön fizette ki. Hogy fog-e kapni temetkezési segélyt, azt természetesen nem tudhatjuk.

ÁLLÁSKERESLET ÉS KINÁLAT

Erdőőr és vadőr, a ki ilyen minőségben hét év óta van felmondatlan állásban egy grófi uradalomban, úgy az erdészeti, mint a vadászati teendők minden ágában jártas, a fővad és fáczántenyésztést tökéletesen érti, jó dúvad irtó, 31 éves, feddhetlen életű, kiscsaládú, felesége kitűnő főzőnő (a miről éves, jó bizonyítványai tanuskodnak) állást keres. Címe a szerkesztőségben megtudható. (73.)

Négy középiskolát, erdőőri szakiskolát végzett, szakvizsgázott, 27 éves, az erdészeti és vadászati teendőkben jártas egyén, ki a katonaságnál szakaszvezető volt, állást keres. Címe: Hollósy Árpád Apád, u. p. Vágkeresztur (Pozsony m.) (72.)

Segéderdőőri vagy erdőlegényi állást keres 19 éves, az erdőkezelésben, vadászatban, kártékony vadak irtásában és csemeték ültetésében jártas, hatévi gyakorlattal és jó bizonyítványokkal rendelkező egyén. Címe a szerkesztőségben megtudható. (69.)

28 éves, az angol fáczántenyésztésben, dúvadak irtásában s fogolytenyésztésben jártas egyén, a ki faiskola kezelését is elvállalja, megfelelő állást keres. Címe a szerkesztőségben megtudható. (70.)

Vadászi állást keres uradalmaknál, vagy vadásztársaságoknál 30 éves, nős, gyermektelen, róm. kath., erős testalkatú, szerényigényű erdőőr, kiszolgált szakaszvezető. Beszél magyarul, tótul, ruténül, németül; négy középiskolát végzett, ért a fő- és apróvad szakszerű tenyésztéséhez, a vadak óvásához, ismeri a vadászat vezetésének összes módját, kitűnően cserkészik, szakszerűen végzi a kártékony és dúvadak pusztítását s a vadászatok idomítását. Az orvvadászok fáradhatatlan üldözője. Mindezekről tanuskodnak jó szolgálati s kitűnően alkalmas szakvizsgái bizonyítványai. Címe a szerkesztőségben megtudható. (71.)

25 éves, róm. kath., nős, erdőőri szakiskolát végzett, szakvizsgázott, elsőrendű bizonyítványokkal rendelkező egyén erdőőri, esetleg vadászati állást keres bármikor belépésre. Jelenleg nagyobb uradalomban erdőkezeléssel és vadállomány gondozásával van megbízva s állását azért óhajta változtatni, mert most jövője nincs biztosítva. Magyarul és tótul tökéletesen tud. Megkereséseket H. F. Tápiószecső (Pest m.) címre kérek. (74.)

Kiszolgált csendőr, szakvizsgázott erdőőr, erős testalkatú, 29 éves, róm. kath. vallású, józanéletű, beszél magyarul, románul, tótul és keveset németül, az erdészeti és vadászati teendőkben, valamint a fő- és apróvadak tenyésztésében teljesen jártas, kitűnő lövő, a kártevők üldözője, azonnali, vagy későbbi belépésre megfelelő állást keres. Címe a szerkesztőségben megtudható. (75.)

24 éves, nőtlen, egészséges, magyarul írni és olvasni tudó, az erdészeti teendőkben gyakorlattal bíró egyén, jó bizonyítványokkal, erdőőri, vagy erdőlegényi állást keres. Címe: Fekete Imre Hegyközujlak, u. p. Nagyvárad. (76.)

HIRDETÉSEK

Termelt erdei fenyő haszonfa eladás.

78987/1913. I. B.—1. A delnekakasfalvai m. kir. erdőgondnokság 8. tag 17. és 18. erdőrésztében kitermelt 2770 drb., illetve 1775-91 tömörköbméter erdei fenyő haszonfa zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

Az ajánlatok legkésőbb 1913. évi november hó 24-én déli 12 óráig nyújtandók be a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál, ahol azok november hó 25-én délelőtt 10 órakor nyilvánosan felbontatni fognak.

Az árverési és szerződési feltételek, kikiáltási árak, ajánlati űrlap és boríték a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál megszerezhetők.

Budapest, 1913. évi október hóban.

(6.) *M. kir. földművelésügyi miniszter.*

Tölgy és egyéb lombfa eladása. (tövön az erdőn) 4240/1913. A lippai m. kir. főerdőhivatal kerületéhez tartozó sistaróci m. kir. erdőgondnokság «A» gazdasági osztály I., II. és III. vágássorozataiban összesen 71'66 kat. hold kiterjedésű vágásterületeken a vevő által termelendő tölgy és egyéb lombfaanyagok, négy területi csoportra felosztva zárt írásbeli ajánlatok útján fognak eladatni.

Az írásbeli zárt ajánlatok 1913. évi november hó 20-án déli 12 óráig nyújtandók be a lippai m. kir. főerdőhivatalnál, hol is azok november hó 21-én délelőtt 9 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

A versenytárgyalási és szerződési feltételek, a területek, faanyagok és kikiáltási árak részletes kimutatása, ajánlati űrlap és borítékok alulírt m. kir. főerdőhivatalnál díjtalanul szerezhetők be.

Lippa, 1913. évi október hó.

(7.) *M. kir. főerdőhivatal.*

Termelt fenyőhaszonfaanyagok eladása.

128008/1913. F. M. sz. A lipótújvári főerdőhivatal lipótújvári faraktárában készletezett 1500 ürköbm. usztatott fenyő hasáb- és dorongtüzifa, 4000 ürköbm. usztatott hántatlan fenyő műhasábfa és a maluzsinai erdőgondnokságban termelt, valamint rakodóra kihozott 1793 fm vegyesméretű fenyőrúdfa három eladási csoportra megosztva, zárt írásbeli ajánlatok útján kerül eladásra.

Az ajánlatok melyek legkésőbb 1913. évi december

hó 1-én este 7 óráig nyújtandók be Liptóújváron a m. kir. főerdőhivatalnál, december hó 2-án délelőtt 10 órakor fognak a főerdőhivatal helyiségében nyilvánosan felbontatni.

Az eladásra bocsátott faanyagok részletezését, kikiáltási árait feltüntető egybeállítás, árverési feltételek, az ajánlati űrlap és boríték a liptóújvári főerdőhivatalnál beszerezhetők.

Budapest, 1913. évi október hóban.

(8.) *M. kir. földművelésügyi miniszter.*

Pályázati hirdetmény. 1158/1913. sz. Maros-Torda vármegye közigazgatási erdészeti bizottságának 1879/913 keb. sz. határozata értelmében ezennel pályázat hirdettetik a maroshévízi kerületi hatósági erdőőri állásra, a melylyel évi 600 kor. fizetés, 300 kor. utazási átalány, 120 kor. lakbér és 20 kor. irodai átalány jár. Megjegyeztetik, hogy az új szervezeti szabályzat elkészítése és jóváhagyása mielőbb várható és ez esetben az állást elnyerő pályázó magasabb illetményekben fog részesülni.

Pályázók felhivatnak, miszerint az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-ában előírt kellékeket, ép, erős testalkatukat, jól látó és hallókéességüket, a magyar nyelvnek szóban és írásban, a román nyelvnek legalább szóban való bírását igazoló okmányokkal felszerelt és sajátkezűleg írt bélyeggel ellátott kérvényüket legkésőbb a folyó évi december hó 15-éig alulírott hivatalhoz terjeszszék be.

Maros-Vásárhely, 1913. évi november hó 2-án.

(9.) *M. kir. állami erdőhivatal.*

Árverési hirdetmény az apatováczi ásványvíz-gyógyforrás bérletére. A szokolováczi kir. erdőgondnokság területében levő apatováczi ásványvíz-gyógyforrás és tartozékainak 10 hold 364 □-ölet kitevő erdőrészlettel együtt 10 évre leendő bérbeadása iránt az alulírott kir. erdőigazgatóságnál folyó évi december hó 1-én délelőtt 10 órakor írásbeli versenytárgyalás fog megtartatni.

Az évi bérösszeg mint kikiáltási ár 1680 kor. 80 fill., azonkívül köteles bérlő a bértartam első négy éve alatt saját költségén épületeket felépíteni s különféle berendezéseket és beszerzéseket 56719 kor. 90 fill. értékben eszközölni.

Az ivenként 1 kor. bélyeggel s 4000 kor. bánatpénzzel ellátott jól lezárt ajánlatok legkésőbb a fent meghatározott határidőig alulírott kir. erdőigazgatóságnál nyújtandók be, megjegyeztetik, hogy szóbeli, távirati, vagy utólagosan beérkezett ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Az általános árverési és szerződési feltételek, melyek ellátvák az ajánló aláírásával az ajánlathoz csatolandók, megtekinthetők és kaphatók az alulírott kir. erdőigazgatóságnál és a szokolováczi kir. erdőgondnokságnál, a költségvetések s a kerülőköltség megtérítése mellett a tervek kívánatra az alulírott kir. erdőigazgatóságnál.

Zágráb, 1913. évi november hóban.

10.) *Kir. erdőigazgatóság.*

Fagyártmány cladás. 5470/1913. sz. A lugosi m. kir. erdőigazgatóság kerületében faraktárakban és vasuti rakodón készletben levő bányafa, kérgezetlen tölgyoszlop, faragott kerítésoszlop, cser- és tölgydonga zárt írásbeli ajánlatok útján árverés alá bocsájtatik.

Az írásbeli zárt ajánlatok folyó évi november 28-ik napjának délutáni 2 órájáig nyújtandók be a lugosi m. kir. erdőigazgatósághoz, hol azok november 29-én d. e. 9 órakor fognak nyilvánosan felbontatni. Az értékesítési feltételek a faanyagok méreteiről, mennyiségéről és a kikiáltási árakról kiállított részletezés, továbbá az ajánlati űrlap és boríték alulírott erdőigazgatóságnál díjtalanul kapható.

Lugos, 1913. évi október hó 28-án.

(11.) *M. kir. erdőigazgatóság.*

Hirdetmény. Két szakiskolát végzett, jó bizonyítványokkal rendelkező nőtlen erdőőr Kassa szab. kir. város erdőgazdaságánál azonnal alkalmazást nyerhet. Javadalmazás: napi 2—3 korona bér, egy szobából álló lakás és tüzelő.

Az alkalmazás egyelőre ideiglenes, megfelelő egyén azonban véglegesítésre számíthat.

Ajánlatok okmányokkal felszerelve Kassa város erdőhivatalához intézendők.

(5 III.2.)

Városi erdőhivatal.

Pályázati hirdetmény. 3882/1913. sz. Az orsovai m. kir. erdőhivatal kerületében újabb szervezés folytán két főerdőőri, illetve előléptetés és az üresedésben levő egy főerdőőri állás betöltése esetén három erdőőri, három erdőlegényi, esetleg három segéderdőőri állás üresedik meg, a melyekre az alábbi állományszerű illetmények élvezetével ezennel pályázat nyitattik.

I. A pályázatra kiírt két főerdőőri (vagy erdőőri) állás az építkezési műszaki segédszolgálatra szerveztetvén, az ezen állásokra pályázók felhivatnak, hogy az erdőőri szolgálathoz megkívánt, a II. pont alatt megnevezett törvényes kellékeken kívül igazolják még a nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi Minister úrnak folyó évi 76783/I.—B. 1. sz. szabályrendelete folytán az államerdők, vagy állami kezelésbe vett egyéb erdők valamely igazgatási hivatalának bizonyítványával:

1. hogy kisebb tervek és költségvetések elkészítésében, nagyobb tervek másolásában, épületek, építmények és azok helyszínrajzának felvételében és ugyanezek helyszíni kitűzésében, utak lejt méretezésében, a lejt méretezési adatok megrajzolásában, utak és vasutak keresztszelvényeinek felvételében és megszerkesztésében, az útépitési munkák végrehajtásában, végül a vízi- és magas építési munkáknál felmerülő kisebb műszaki teendőkből kellő gyakorlati ismeretekkel bírnak;

2. hogy az építkezési műszaki szolgálathoz legalább két évig teljesítettek gyakorlati szolgálatot. Ezen utóbbi feltétel a m. kir. erdőőri szakiskolák továbbképző tanfolyamát jó sikerrel végzett egyéneknél oda módosul, hogy azoknál egy évi gyakorlati szolgálat igazolása is elégséges. Megjegyeztetik, hogy a fent megszabott

kellékekkel bíró, az építkezési műszaki segédszolgálat ellátására alkalmasnak talált azon két legjobb minősítésű erdőőr, akik igazolják, hogy

1. ezen műszaki segédszolgálatnál kifogástalanul 6 évet töltöttek el;

2. akik ezen kívül a kőműves- és ácsmeisteri vizsgát is letették és erről oklevelet mutatnak be, mindjárt főerdőörökké fognak kineveztetni.

Tájékoztatásul közöltetik még, hogy azok az altisztek, kik ezen műszaki segédszolgálatnál 6 évet kifogástalanul töltenek el, az igazgatási hivatal altiszti állományában történő első üresedés alkalmával a fent idézett szabályrendelet értelmében főerdőörre léptetendők majd elő.

II. Az esetleges előléptetés folytán megüresedő erdő-öri stb. állásra pályázók felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI. t. cz. 37. szakaszában körülírt szakképzettséget, a m. kir. kincstári erdészeti szolgálatába újonnan belépni kívánók ezenfelül még ép és erős testalkatukat, különösen jó látó-, beszélő- és hallóképeségüket kincstári erdészeti orvos, vármegyei főorvos, avagy honvéd törzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, valamint az életkorukról, illetőségükről, eddigi alkalmaztatásukról, nyelvismereteikről, katonai kötelezettségükről szóló bizonyítványokkal felszerelt és sajátkezüleg irt kérvényeiket 1913. évi december hó 15-éig alulírott erdőhivatalnál nyújtják be.

A főerdőöri állásokkal 800 kor. fizetés és 200 kor. személyi pótlék, az erdőöri állásokkal 600 kor. fizetés és 100 kor. személyi pótlék, továbbá természetbeni lakás, vagy ennek hiányában törvényszerű lakbér és egyéb rendszeresített illetmények; az erdőlegényi, illetve segéd-erdőöri állásokkal 700, illetve 600 kor. évi szegődménybér, természetbeni lakás vagy törvényszerű lakbér és egyéb rendszeresített illetmények élvezete van egybekötve.

Orsova, 1913. évi november hó 3-án.

(12.) *M. kir. erdőhivatal.*

Pályázati hirdetmény. 4552/1913. sz. Nyitra-vármegye állami kezelésbe, községi és egyéb erdők s kopárterületek védelmének Kinorány székhelyvel megüresedett XXI. számú erdőöri állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állás évi 560 kor. fizetés, 80 kor. lakbér, 130 kor. útiátalány és 40 kor. tűzifaváltság, összesen 810 kor. javadalmazással van egybekötve, mely összeg a beosztott 19 birtokos által, megfelelő előzetes havi részletekben szolgáltat ki.

Pályázhatnak oly magyar honpolgárok, kik a magyar nyelvet szó- és írásban tökéletesen, a tót nyelvet pedig szóban bírják, ép, erős testalkatúak, a mit hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolni tartoznak, s az 1879. évi XXXI. t. cz. 37. §-ában előírt szakképzettséggel bírnak.

A kellően felszerelt és sajátkezüleg irt kérvények f. évi november hó 30-ig a privigyei m. kir. járási erdőgondnoksághoz nyújtandók be. Határidőn túl beérkező, valamint kellően fel nem szerelt kérvények figyelembe nem vétetnek.

Az állás betöltése hatóságomnál megtartandó választás útján fog megtörténni s erre f. évi december hó 15 ik napjának délelőtti 10 óráját tűzöm ki.

A megválasztott erdőőr állását 1914. évi január hó 1-én tartozik elfoglalni.

Nyitra-számbokrét, 1913. évi november 3.

(15.) *Szpál* főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény. 425/1913. sz. Lemondás folytán megüresedett Vizakna város erdőöri állására pályázatot hirdetek.

Javadalmazás: Évi fizetés 600 kor., lakbér 60 kor., lótarási átalány 60 kor. és még esetleg 300 koronáig terjedő családi pótlék. Azonkívül kapja az erdőőr lakása fűtéséhez szükséges tüzfát és a befolyó kártérítésekből szabályszerint öt megillető részét.

Folyamodók életkorukat, törvényszerű minősítésüket, egészségi állapotukat és eddigi szolgálatukat igazoló okmányokkal felszerelt kérésüket Vizakna város tanácsához czimezve alulírtnál folyó évi november hó végéig nyújtják be.

Feltétlen józan élet megkívánatik. Román nyelvet értők előnyben részesülnek. Az állás azonnal elfoglalható, de legkésőbb 1914. évi január hó 1-ig elfoglalandó.

Vizakna r. t. város tanácsának 1913. évi november hó 6-án tartott üléséből.

(14.) *Ambrus Károly* polgármester.

Pályázati hirdetmény. 1081/1913. sz. Az érszegi kir. közalap. erdőgondnokságnál nyugdíjazás folytán megüresedett erdőöri állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állással 700 kor. évi fizetés és személyi pótlék, évi 100 kor. ruhaátalány, évi 160 kor. lakbér, vagy természetbeni lakás, 2 kat. hold földilletmény, évi 18 ürm³ I. o. vegyes kemény dorongfa és szabályszerű legeltetési illetmény van összekötve.

Az ezen állásra pályázók életkorukat anyakönyvi kivonattal, illetőségüket és családi állapotukat községi bizonyítvánnyal, eddigi alkalmaztatásukat, magyar nyelvismeretüket és katonai kötelezettségük mikénti lerovását megfelelő hiteles bizonyítvánnyal, a kir. közalap. szolgálatba újonnan belépni kívánók és az államerdészeti szolgálatában nem állók még ép és erős testalkatukat, különösen jól látó-, halló- és beszélőképeségüket kincstári erdészeti orvos, vármegyei főorvos, vagy honvéd törzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, ezen felül a pályázók még az 1879. évi XXXI. t. cz. 37. §-ában megkívánt szakképzettségüket is igazolni tartoznak.

Az ily módon felszerelt és sajátkezüleg irt kérvények a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi magy. kir. Miniszteriumra czimezve, az érszegi kir. közalap. erdőgondnoksághoz 1914. évi január hó 10-ig nyújtandók be.

Érszeg. (Kissasszörény m.) 1913. évi november hó 6.

(13.) *A kir. közalap. erdőgondnokság.*

Nadrágylevelet, hársfavirágot, tölgy mohát és tisztított taplót napi legmagasabb áron vesz Lévai Jenő gyógynövénykereskedő, Óbecse.

(4.X.5.)

Erdészeti csemeték, magvak, tölgy makk
 a legmegbízhatóbb minőségben és a legutányosabb áron beszerezhetők
 a Magyar Erdészeti és Kertészeti Vállalatnál
 Neumayr és Társa, csemete- és magkereskedés, csemete-termelés
 ZALAEGERSZEG. (3.IV.4.)
 Árjegyzék kívánatra megküldetik. Nagyobb szükségletnél előnyárajánlat!

Jegyzéke

azoknak az erdészeti szakmunkáknak, melyek az «Az Erdő»-re egész évre egyszerre, vagy bár részletekben, de egy évnél már hosszabb idő óta előfizető erdészeti altisztek és erdőőrök által az Országos Erdészeti Egyesületnél (Budapest, V., Alkotmányutca 6. sz.) az alábbi kedvezményes áron rendelhetők meg:

- Bölcsházi Belházy Emil:** Az erdőrendezés tan kézikönyve. Ára 6 K.
- Fekete Lajos:** A tölgy és tenyésztése. Ára 4 K.
 • Erdőrendezés tan. Ára 9 K.
 • Erdőértékszámítás tan. Ára 4 K 50 f. (II. kiad.)
 • Erdészeti nyereségszámítás tan. Ára 3 K.
 • A szálaló erdők berendezése. Ára 90 f.
- Fekete L. és Mágócsi Dietz S.:** Erdészeti növénytan. (I. k. elfogyott.) II. k. ára 12 K.
- Gaul Károly:** Hazánk házi faipara. Ára 1 K 40 f. Bérmentesítésre 45 f. küldendő.
- Gellért József:** A bükk-tüziifa romlása s az ellene való védekezés. Ára 60 f. Bérmentesítésre 35 f. küldendő.
- Horváth Sándor:** Erdészeti zsebnaptár. Ára 2 K. Bérmentesítésre 45 f. küldendő.
- Kövesi Antal:** Erdészeti géptan. Ára 4 K.
- Márton Sándor:** A legelőerdők berendezése, kezelése és hasznosítása. Ára 4 K 80 f.
- Péchy Dezső:** A külföldi fafajok megtelepítése. Ára 3 K. Bérmentesítésre 45 f. küldendő.
- Pohl János:** Tangenstáblázatok. Ára 1 K.
- Tagányi Károly:** Magyar erdészeti oklevéltár. 3. kötet. Ára 20 K.
- Tomsányi Gusztáv:** Erdei facsemeték nevelése. Ára 3 K. Bérmentesítésre 45 f. küldendő.
- Tuzson János dr.:** Rendszeres növénytan. I. általános rész és a virágtalan növények. Ára 8 K.
- Vadas Jenő:** Az akáczia monografiája. Ára 6 K.
- Zemplén Géza dr.:** Fából készített cukor és alkohol. Ára 1 K 50 f. Bérmentesítésre 45 f. küldendő.
- Erdészeti Rendeleték Tára:** 1891. (XI.) évfolyam ára 60 f. 1896. (XVI.) évfolyam ára 50 f. 1897. (XVII.) évfolyam ára 60 f. 1898. (XVIII.) évfolyam ára 70 f. 1900. (XX.) évfolyam ára 60 f. 1904. (XXIV.) évfolyam ára 1 K 50 f. 1905. (XXV.) évfolyam ára 50 f. 1906—07. évi füzet ára 1 K 50 f. 1908. (XXVIII.) évfolyam ára 1 K. 1909. (XXIX.) évfolyam ára 1 K. 1910—11. (XXX—XXXI.) évfolyam ára 2 K. Bérmentesítésre 45 fillér küldendő.
- A nem említett évfolyamok elfogytak.

A szerzőknél rendelhetők meg:

- Fekete L. és Soltz Gyula:** Erdőbecslés tan. Ára 6 K. (Kapható Fekete Lajos miniszteri tanácsosnál Selmeczbánya.)
- Muzsnay Géza:** Erdőrendezésünk fejlesztéséről. Ára 5 K. Bérmentesítésre 45 f. küldendő. (Kapható szerzőnél Zsarnóca, Bars megye.)
- Muzsnay Géza:** Erdőrendezés tan. Ára 10 K. (Kapható szerzőnél, Zsarnóca, Bars megye.) Bérmentesítésre 55 f. küldendő.
- Sóbó Jenő:** Erdészeti építés tan. I. R. (I. és 2. kötet) Középépítés tan; egy-egy kötet ára 11 K 20 f. H. R. Ut-, vasút- és hidépítés tan, ára 12 K.
- Vadas Jenő:** Erdőművelés tan. Ára 7 K.
- Vadas Jenő:** A selmeczbányai m. kir. erdőakadémia története és ismertetője. Ára 4 K. (Kapható a szerzőnél Selmeczbányán.)
- Egyéb olyan erdészeti művek, melyek csak teljes áron kaphatók:**
- Bedő Albert dr.:** A magyar állam erdőségeinek gazdasági és kereskedelmi leírása. 4 kötet, egy térképpel. (Kiadja a m. kir. földművelésügyi ministerium.)
- Bedő Albert dr.:** Az erdőőr vagy Az erdészet alapvonalai kérdésekben és feleletekben. Ára 6 K. Bérmentesítésre 55 f. küldendő. (Kapható az Orsz. Erd. Egy.-nél.)
- Bund Károly:** Értekezések az erdőrendezés köréből. Ára 4 K. (Kapható az Orsz. Erd. Egy.-nél.)
- Cséti Ottó:** Általános földmérés tan. Ára 9 K. (Kapható Joerges A. özv. és fiainál Selmeczbányán.)
- Fekete Lajos:** Az erdők berendezése. Ára 2 K. (Kapható az Orsz. Erd. Egy.-nél.)
- Fekete Lajos:** Népszerű erdészeti növénytan. I. füzet. Spírás növények. Elfogyott. — II. füzet. Mohok, edényes virágtalanok, tülevelűek. Ára 2 K. — III. füzet. Magházas növények. Ára 3 K. Bérmentesítésre 45 fillér küldendő. (Kapható az Orsz. Erd. Egy.-nél.)

- Fekete Lajos:** Erdészeti talajtán. Ára 5 K. (Kapható Joerges A. özv. és fiainál Selmeczbányán.)
- Kövesi Antal:** Grafostatika és vasszerkezetek. Ára 8 K. (Kapható ugyanott.)
- Petricsek Adolf:** A magyar birodalom fontosabb fás-növényeinek mag- és termés határozója. Ára 1 K 60 f. (Kapható Joerges A. özv. és fiainál Selmeczbánya.)
- Stark Dezső:** A vadász-vizsla. Gyakorlati útmutató a vizslanevelés, tanítás, használat és gyógykezeléshez. III. kiadás. Ára 2 K. (Kapható a «Pátria» irodalmi vállalatnál, Budapest, VIII. ker., Üllői-út 25 szám.)
- Szécsi Zsigmond:** Az erdőhasználat tan kézikönyve. Ára 16 K. (Kapható Joerges A. özv. és fiainál Selmeczbányán.)
- Téglás Károly:** Erdővédelem tan. Ára 5 K 40 f. (Kapható ugyanott.)
- Tomasovszky Imre:** Betűsoros tárgymutató az «Erdészeti Rendeleték Tára». I—XXIV. évfolyamaihoz. Ára 1 K. (Kapható ugyanott.)
- Tuzson János dr.:** A bükkfa korhadása és konzerválása. Ára 4 K. (Kapható Kilián Frigyes utódnál Budapest, Váci-u.)
- Vadas Jenő:** Az árvédelmi füzesek telepítése és művelése. Ára 50 f. (Megrendelhető a m. kir. földművelésügyi ministeriumnál és Nagel Ottó könyvkereskedésében, Budapest, Muzeum-körút 2 szám.)
- Erdészeti segédtablák.** Ára 8 K. (Megrendelhető a m. kir. földművelésügyi ministeriumnál.)
- Erdei rovatok naptó.** Ára 1 K 20 f. (Megrendelhető ugyanott.)
- Termési táblák 1886.** Ára 2 K. (Kiadta Fülöp Szász-Coburg hg. erdőrendezőse, Jolsva, Gömör-megye.)

Uri ruhának való
brünni posztót

legolcsóbb áron
Etzler és Dostal czégnél
Brünn, Schwedengasse 5/g,

a tanárok és állami tisztviselők egyesületeinek
szállítóinál lehet beszerezni.

A magánember sok pénzt takarít meg, ha a posztót közvetlenül a gyártelepről szerzi be. — Bármily áron eladott árú új és divatos. — A legkisebb mennyiség is szállítva lesz. Gazdag tartalmú mintacsomag megtekintésre díjtalanul és portómentesen szállítatik. (2.VII.4.)

(I. V. 5.) *Faiskolaterület: 100 hold!*

**Tölgymakkot, tölgyecsemetét,
jegenyefenyőmagot és csemetét,
mindennemű egyéb
erdészeti magvakat és csemetéket,
gyümölesmagvakat, vadonczokat**

ajánl őszi szállításra és előjegyzéseket kér

FARAGÓ BÉLA cs. és kir. udvari szállító
magyar magpergetőgyára
Erdészeti csemetetelepek * ZALAEGRSZEG.

Árajánlattal kívánatra szívesen szolgálok!